

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hirtetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvomd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatuak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zombori takarékpénztár jubileuma.

Csendben és zajtalanul folyt le a zombori takarékpénztár jubiláris közgyűlése a múlt vasárnapon. Pedig nemcsak az ott megjelent részvényesek ünnepe volt ez a nap, hanem mindazoké, akiknek van érzékük megyénk gazdasági, hiteli érdekei iránt, s akik meg tudják érteni, hogy a Barthal József igazgató által 25 évvel ezelőtt óriási nehézségek között megalakított, s azóta általa páratlan szakértelemmel a fejlődés mai fokára emelt zombori takarékpénztárnak minő jelentősége és érdemei vannak megyénk közgazdasági életében.

A zombori takarékpénztár 25 éves működése tehát nemcsak a részvényeseket, hanem valósággal az egész megyét érdeklő esemény.

Barthal igazgató meghatottan fogadta azokat az ovációkat, melyekben a jubileum alkalmával részesült; a sajtónak is kötelessége szintén leróni a nyilvánosság előtt vele szemben az elismerés adóját.

A jubiláris közgyűlésen Sándor Béla főispán mint közgyűlési elnök a jubileum jelentőségéről és Barthal József érdemeiről a következő lendületes és zajos helyeslésekkel kísért beszédet mondotta:

„Tisztelt közgyűlés!

Mai napirendünk első részét azon örvendetes körülmény megünneplésé képezi, hogy intézetünk egy negyedszázad óta fennáll; de nemcsak hogy fennáll, hanem hogy virágzik és hogy az ország pénztárszervei közt kiváló helyet foglal el.

Ezen alkalommal lehetetlen vissza nem tekintenünk intézetünk alakulását megelőző időkre.

A szabadságharc leveretése után a nemzetet a győző rabláncokba verte; az ország egy abszolutisztikusan kormányzott és erőszakkal egyességé gyurni megkísérelt birodalom egyik tartományává aláztatott le és hogy még jobban leigázható legyen, az akkori kormányzati rendszer oda törekedett, hogy az szegény is legyen.

Az ország kereskedelme kizárólag Bécs érdekeit szolgálta; az ország alig említésre méltó közlekedési eszközei kizárólag Bécs gazdagodását segítették elő; az ország amugy is csecsemő korát élő ipara még inkább elnyomatott, csak hogy Bécs egyedúrása elmozdítottassék és mindezek által

a merev központosítás a közgazdasági téren is érvényesüljön.

Természetes, hogy ily körülmények közt az ország anyagi érdekeit szolgálni hivatott újabb pénztárszervek alapítására hazánkban gondolni sem lehetett; hisz a már meglévők is csak tengéletet éltek.

De hosszú és szomorú 18 év után jobbra fordult ezen szerencsétlen ország sorsa.

A monarchiát ért iszonyú csapások tönkre silányították az ország ellenségeinek kormányzati teóriáit, semmivé tették a fejedelemre gyakorolt befolyásukat és jóságos uralkodónk belátta azt, hogy a monarchia csak akkor lehet erős és hatalmas, hogyha népei boldogok.

A nemzet és fejedelme 1867. évben kibékült egymással, az ország visszanyerte önrendelkezési jogát és ennek hatása alatt az ország ugy szellemi, valamint anyagi felvirágozása óriási léptekkel haladt előre.

Ezen politikai átalakulással esik össze intézetünk alapítása is.

Azon férfiu, kit ma is intézetünk élén birni szerencsénk van, felfogván a kor intő szavát, mely a haza minden polgárát fokozott tevékenységre serkentette és vissza nem riadva polgártársainak közönyétől és bizalmatlanságától, a főle megsokkolt buzgalommal és erélyvel létrehozta intézetünket és azt egy negyedszázadon keresztül oly körültekintéssel, elővigyázattal, alkat nem ismerő szigorúsággal és becsületességgel vezette, hogy intézetünk nemcsak a város és a vármegye közönségének, hanem az egész pénzüvilág osztatlan bizalmát érdemelte ki és mint már előbb mondtam, az ország pénztárszervei közt már régóta kiváló helyet foglal el.

Azért a mai ünnepélyes alkalommal fejezzük ki hálánkat és elismerésünket érdeműs igazgatónk, Barthal József irányában; kívánjuk neki, hogy adjon a mindenhát neki erőt és egészséget, hogy így mindannyiunk örömeire és intézetünk javára, annak élén, még sokáig tisztelhesük; támogassuk őt jövőre is mindannyian egész odaadással, hogy így intézetünk nemcsak a jelenlegi állapotában megmaradjon, hanem az mindinkább haladva, legyen jövőre még fokozottabb mérvben a város polgárai anyagi érdekeinek hathatós előmozdítója, a nagyközönség bizalmának letéteményese.

A közgyűlésen a jubileum alkalmából egyhangul elfogadott indítványok a következők:

A zombori takarékpénztár részvényesei teljes elismeréssel adóztatva Barthal József igazgató urnak, — az intézet megalapítójának — a zombori takarékpénztár vezetése s fejlesztése körül szerzett elévülhetlen érdemeiért, az intézet fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából Barthal József igazgató urnak odaadó és kiváló sikerű működéséért őszinte köszönetet mondanak s azon óhajtasukat fejezik ki, hogy minél tovább maradjon az intézet élén, — de egyuttal elhatározzák, hogy Barthal József igazgató urnak, — az intézet ügyeinek vezetésétől való visszalépése esetére — eddigi teljes fizetését egész élettartamára nyugdíjképp folyósítják.

Heindlhofer Róbert aligazgató urnak, évek hosszú sora óta folytatott buzgó tevékenysége elismeréséül, a jubileum alkalmából, 500 forint tiszteletdíj szavaztassék meg.

Csarsch Sándor, Baumann Nándor, Raisz Lajos, Husvéth Károly intézeti tisztviselőknök, ezen ünnep emlékére, lelkiismeretes és pontos munkásságuk jutalmául, — az intézetben való működésük tartamára, személyükhöz kötötten, előleges negyedévi részletekben folyósítandó 200—200 ft lakáspénz szavaztassék meg, 1894. évi január hó 1-től kezdődőleg.

Tegyen a zombori takarékpénztár „Barthal József” ösztöndíj néven egy 2500 frtos alapítványt, melynek kamatait a zombori kereskedelmi középiskola azon tanulója élvezze, aki a kereskedelmi szaktárgyakból legjelesebben tette le az érettségi vizsgálatot. Az ösztöndíj megszavazását egy, a kereskedelmi iskola igazgatója, a kereskedelmi szaktanár s a takarékpénztár egy megbízottjából álló bizottság fogja eszközölni.

Adjon a zombori takarékpénztár a jubileum emlékére, a Bács-Bodrogh megyei szeretetház alapjának gyarapítására 500 frtot.

A takarékpénztár 25 éves története iránt érdeklődőket utaljuk a takarékpénztár által kiadott monografikus munkára, a melyben a takarékpénztár 25 éves története bőven van tárgyalva.

A vita elején. A polgári házasságról szóló javaslat feletti parlamenti vita kezdetét vette, még pedig óriási érdeklődés mellett. Láz fogta el az egész képviselőházat s ez a ház az egész országot is fogva tartja. A kormány méltósággal megy bele

A „BÁCSKA” tárcája.

Ne félj...

*Ne félj, szívem szerelme,
Kis korúajku lány:
E kis koboznak hűrja
Te rólad zeng csupán!*

*A semmiségbe veszne
Sok dal, sok költemény,
Ha szived szűz szerelme
Nem volna már enyém.*

*Mit érne, mit a rózsza
Mámoros illata,
Ha élvezetlenül a
Vadomba szállana?*

*Mig rólad zeng a kobzom,
En drága anygálom,
Tudom, örök időket
El át minden dalom.*

— Szabadka Gyu'a.

NÁSZUTAZÁS.

— Zola Emil elbeszélése. —
Fordította: Maróthi János.

Nyole napja mult, hogy Berard Lucien és Larivière Hortense egybekeltek. Az ifju asszony anyja — öz. Larivière — ki a Chaussé d'Antin utcában már harminc év óta vezetett egy diszmáru üzletet, rideg, sőt mondhatni, gonosz, zsarnoki természettel bírt. Leánya

kezét már csak azon szempontból sem tagadhatta meg Lucientől, mert ez egyetlen fia vala a városrészes egy tekintélyes kereskedőjének, azonban elhatározta, hogy az ifjak háztartását szigorú őrizet alá veszi. A házasság-levélben ugyan Hortense javára lemondott az üzletről, de azon kikötéssel, hogy egy szobát fönttart a maga számára, és egy ideig azon ürügy alatt vezette tovább a kereskedést, hogy a fiatal párt először annak titkaiba akarja bevezetni.

A tikkasztó augusztusi hőség miatt rosszul folyt az üzlet dolgai, ami a mamát még jobban ekésztette és nem tűrte, hogy Lucien csak egy pillanatra is Hortense oldalán legyen. Elővigyázat e tekintetben már csak annál is inkább megkivántatott, miután egy napon azon lepte meg őket, hogy a bolthelyiségben — nyole napra esküvőjük után — csokolóztak! No ez ugyan szép dolog lenne, ha szóltanul hagyná! még a cég jóhírnevének is árthatna. Az ő boldogult férjének még ujhegygyel sem volt szabad őt megérinteni — az üzletben, amire szegény különben nem is gondolt. Ez volt egyik szabályuk az üzlet megalapításánál és csupán így jutottak zöldágra. Lucien, ki még ellenszegülni se merészt, megelégedett tehat azzal, hogy *ujjaival* dobált csókokat neje felé — ha a mama háttal állt nekik. Egy napon azonban vett magának annyi bátorságot, hogy fölemlítse, miszerint a rokonság megígérte nekik a nászutazás költségeinek fedezését, mely kijelentésre Larivière asszony bosszusan összehuzta sovány ajkait.

— Nos — felelt érett megfontolás után — egy délutánra kimehettek a vincennesi erdőbe.

Az új pár meglepetten nézett egymásra. Hortense igazán nevelésesnek találta anyját, Lucien pedig föl-sorolta a kertület mindazon kereskedőjét, ki a nyári hónapokban egy kis utazásra rándult, mialatt a rokonság vagy a hű segítők vitték az üzlet gondjait. Például a Lafayette utcai keztűs a dieppi tengeri fűrdőre ment, a késműves a St-Nicolas utcából, Luchonba utazott, a körüti ékszerész meg feleségével együtt Svájc felé vette útját. Akinek csak némileg is módjában állt, örömet rászánta magát egy havi nyaralásra.

— Ez uram, az üzlet halálát okozná! — szolt

haragosan Larivière asszony. — Boldogult férjem életében, évente, husvéthétfőjén mi is kirándultunk, de csak a vincennesi erdőbe, ahol bizony jól éreztük magunkat. Különben is kijelentem, hogy a ti világ-becsavargó vágyatok a tönk szélére fogja juttatni üzletünket. Igenis, az üzletet már is veszély fenyegeti.

— Hiszen anyám! — vágott közbe merészen Hortense — már előre elhatározottam, hogy nászutra megyünk. Emlékezz reá, beleegyezésedet is megadtad hozzá!

— Lehet, — az esküvő előtt és ilyenkor minden telhető ostobaságnak engedünk. Most azonban eszesnek kell lenni.

Lucien, esetleges veszekedések elkerülése végett, távozott. Szinte vágyat érzett magában anyósa megfojtására. De mire két órai járkálás után hazatért, mintha átváltozott volna. Ajkaira mosolygás látszott jönni és lágy hangon beszélgetett Larivière asszonnal.

Estére nejehez fordult:

— Ismered Normandiát?

— Jól tudhatod, hogy nem, felelt Hortense. Életemben még sohsem kerültem túl a vincennesi erdőn.

Következő napon nagy vihar tört ki a házban. Lucien atyja: Berard apó (igy nevezték az egész környéken, egyuttal erélyes kereskedőnek és mulató világinak ismerve őt) ebédre hivatta meg magát s a fekete kávénál föl szólalt:

— Meglepetést hoztam a gyermekeknek!

Ezzel két vasuti jegyet húzott ki győzedelmesen zsebéből.

— Mit jelentsen ez? kérdé az özvegy akadozva.

— Ez két első osztályú körutazási jegy Normandiába; nos mit szoltok hozzá gyerekek? Egy hónapig a szabad levegőn! Oly frissen fogtok visszajönni, mint két nyiló rózsza!

Larivière asszony sujta érezte magát a földig. Elleukezni akart, azonban félt Berard apótól, kié mindig az utolsó szó volt. Legjobban kibozta őt sodrából az, hogy a kereskedő *azonnal* a pályaudvarra akarta kísérni a gyermekeket, szemé előtt kívánva őket tartani addig, míg a kocsiha nem ülnek.

politikai léteért vivandó küzdelemben, támogatva a tömör szabadelvű párton kívül a függetlenségi párt nagy többsége s a nemzeti párt egyénhagy kimagasló egyénisége által. Az ellenség Apponyi zászlója alatt út tábort. Sajnos, hogy ezen a zászlón nem ragyog már a liberalizmus jellege, amit pedig Apponyi egypár év óta oly csabosan tudott interpretálni s aminek köszönheti a polgárság között elért népszerűségét.

A liberalis, a demokrata Apponyi kellett a nemzet egy részének, sőt örömmel üdvözölte a liberalis eszmék egy-egy megnyilatkozását Apponyiban az egész ország; az anti liberalis, az arisztokrata Apponyi, az, aki igazi valóját mutatta meg most, hogy kell-e, azt a legközelebbi idők fogják megmutatni.

A nemzeti párt sajtója konsternálva van. S hasztalan iparkodik Apponyi eljárását igazolni. Városunk törvényhatósága tudvaleg nagy többséggel szavazott bizalmat a kormányhoz az egyházi-politikai javaslatokért, megszavazta ezt a város intellectualis ereje; képviselőnk, dr. Drakulits Pál ezzel ellentétbe helyezte magát s az egyházi-politikai javaslatok ellen foglal állást. Ugy tudjuk, hogy ezen magatartása folytán a helybeli ellenzék liberalis része igen kellemetlenül érzi magát s hogy nagy e miatt az elkeseredés.

Mindezek után pedig a Z. és V. egy érdekes hírrel lepi meg a világot, t. i. azzal, hogy Apponyi érvei oly súlyosak, hogy ő (a Z. és V.) is majdnem a javaslat mellé áll s végül kijelenti, hogy a polgári házasságról szóló javaslatot a ház nagy többsége ugyan el fogja fogadni Apponyi nélkül, sőt ellenére is, de a gyakorlati keresztülvitelt a korona persze már nem Wekerlére, hanem Apponyira fogja bízni.

Ujdonságok.

Jókai Zombornak. Jókai Mór szép módon köszönte meg Zombor városának a jubileuma alkalmából történt üdvözlést. A díszoklevél átnyújtására kiküldött bizottság tagjainak ugyanis megküldötte arcképét sajátkezi aláírásával. A kiküldött bizottság tagjai harmán voltak, u. m.: Schlagger Gyula polgármester, Koczkar Zsigmond és dr. Drakulits Pál. A nagy költő mind három arcképet Schlagger Gyula polgármesternek küldötte el a következő levél kíséretében: „Igen tisztelt Honfittársam! Kedves Barátom! Kérlek, légy kegyes az idecsatolt arcképeket a tudodalom felsorolt t. barátainknak, kik ötven éves irói jubileumuk alkalmával, küldetésileg megfizettek, alkalmas kezűkhöz juttatni, minthogy lakcímeiket nem ismerem. Bocsánatot kérve e terhelésért, legforróbb hálám és baráti üdvözlésem mellett maradok Budapestben, 1894. február 9-én, igaz híved és szolgád Jókai Mór s. k.”

Hírek az érseki egyházmegyéből. Hengen József futtakai káplán Apatinba, Jeger Konrád apatini káplán O-Becsére és Pfalcz Jakab kunbajai káplán Futakra lettek áthelyezve.

Ebéd. Zombor szab. kir. város polgármestere, Schlagger Gyula vasárnap, az az f. hó 18-án ebédet adott, melyre hivatalosok voltak: Sándor Béla főispán, Schmausz Endre alispán, Czifrusz Ferenc kir. tanfelügyelő, Danczer Kornél kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Széchenyi József kir. törvényszéki elnök, Dömötör Pál járásbíró, dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselő, Koczkar Zsigmond kir. közjegyző, Fejér Gyula róm. kath. apát-plébános, Kupuszárovsz Lyubomir gör. kel. szerb esperes-plébános, Barthal József takarékpénztári igazgató, Barkovits József és Delits Mihály cs. és kir. közös hadseregbeli, Beőse Gyula m. kir. honvéd őrnagyok, dr. Spitzer Mór orvos, dr. Vujits János ügyvéd, Lallossevits Jakab földbírtokos, dr. Krónits István

ügyvéd, dr. Kardos Kálmán kir. ügyész, Bikár Simon a keresk. és iparbank igazgatója, Poppovits Dusan főszolgabíró, dr. Zákó István ügyvéd, id. Husváb István földbírtokos és nagyiparos, dr. Rátay József vármegyei nyug. főorvos, dr. Gertinger Pál városi rendőrfőkapitányhelyettes és Thurszky Jenő városi tanácsnok. A megjelent vendégek legnagyobb része a késő esti órákig maradt együtt vig pohárseregés mellett.

Paracetich leköszönt. Egész népszerűvé tette a nevét fiatal földi, Paracetich László, volt egyetemi hallgató. Lelkes vezére volt a budapesti egyetemi ifjuságnak s szeptember hó óta elnöke az egyetemi körnek. Most bevégezvén egyetemi tanulmányait, az egyetemi kör elnökségéről leköszönt. Helyébe elnöknek egyhangulag Bottlik Józsefet, az egyetemi kör eddigi al-elnökét választották meg.

Közgyűlés. A zombori kaszinó-egyleti dalárda folyó 1894. évi február hó 25-én d. u. 3 órákor saját helyiségében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés az egyet előző évi működéséről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások feltételezésének eredményéről. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Az előző évi választmány, tisztviselők és számvizsgáló bizottság lemondása és felmentése. 5. Új tisztviselők, választmányi tagok és a folyó évi számadásoknak az év végén leendő feltételezésére számvizsgáló bizottság választása.

Bőjtői mulatság. A zombori mérnökök szombat este a Vadászúrt emeleti helyiségében szűkebb körű estélyt rendeznek, mely közös vacsorával kezdődik. A tánc lesz a folytatása. Az idei mérnökmulatságot a tavalyinál nagyobb szabásúnak tervezi a rendőrség.

Az új aljárásbíró. Mayer Károly, újonnan kinevezett zombori aljárásbíró, a hivatali esküt már letette s működését a tegnapi napon megkezdte.

Véglegesítés. Matizt Pál, lapunk volt segédszerkesztője, jelenleg városi aljegyző, folyó hó 17-én lett a budapesti tudományegyetemen jogtudományi doktorrá felavatta. Így tehát a szükséges kvalifikációt megszerezvén, állásában véglegesített.

A zombori takarékpénztár jubilaris közgyűlése. A zombori takarékpénztár folyó hó 18-án tartotta meg XXVI. évi jubilaris közgyűlését, melyen 40 részvényes 312 részvényessel vett részt. A közgyűlés előtt a jelenlevők egyhangulag Sándor Béla főispánt kiáltván ki közgyűlési elnökül, a ki az elnöki székelt elfoglalván, szép beszédben méltatván a zombori takarékpénztár misszióját és Barthal József igazgató érdemeit, a közgyűlést megnyitotta. Következett a közgyűlés tárgyaiknak 2., 3., 4. és 5. pontja, a melyek szerint Barthal József szolgálatképtelensége esetére teljes fizetéssel nyugdíjaztatik, Heindlhofer Róbert aligazgatónak 500 frt jutalom szavaztatik meg, az intézet főbb tisztviselőinek folyó évtől kezdődőleg 200 frtnyi lakbér utalványoztatik, a zombori kereskedelmi iskolánál egy „Barthal József” címen kezelve 2500 forintos ösztöndíj alapittatik. — Következett az igazgatói jelentés az 1893. évről, a melyből megtudtuk, hogy a múlt évi összes tiszta jövedelem 51,035 frt 20 kr. Ebből a részvénytőke után 5000 frt kamatokat, a tartalék- és nyugdíjalap gyarapításához járuló 4603 frt 52 kr vonatott le, a még fennmaradó összegből „Barthal József ösztöndíjra” 2500 frt, a bácsodrogh megyei szeretetház alap javára 500 frt, a zombori magyar nőegyletnek 200 frt, a szerb iskolaszéknek 150 frt, az izr. nőegyletnek 100 frt, a keresk. iskola felszerelésére 100 frt, a zeneiskola alapra 100 frt, a polgári kaszinó-egyleti dalárának 100 frt adományoztatott, a takarékpénztár tisztviselőinek jutalomképen 2725 frt szavaztatott meg. Az ezek után felmaradt 35,000 frt a részvényesek között osztalék gyanánt fizetik ki s e szerint minden részvény után az 1893. évre kamat és osztalék fejében 80 frt fizetettik, a mely összeg folyó hó 19-étől a zombori takarékpénztárban felvehető. A választmányba 2 évi tartamra a következők választottak meg: dr. Rátay József, id. Husváb István, Sándor Béla, Thum Vince, Mihály János, Szlavy Elemer, Molnár István, ifj. Husváb István, Falcione Lőrinc, Schläfner József, Thum Adolf, Vuits György, 1 évi tartamra: dr. Falcione Nándor, póttagokul: dr. Álföldy Gedeon és Veszolovszky Károly.

Egész napon át talpon voltak. Megtekintették a székesegyházat a vajtoronnyal, mely a papok által árult vaj bevételéből épült, fölkeresték a Normand hercegek régi kastélyát, az orleansi szűz terét, a muzeumot és a város ósrégi temetőjét. Hortense e közben halálig unatkozott, s annyira elfáradt, hogy a másnapot egészen átaludta a vasuti kocsiában. Havreban sem szórakoztak jobban: halk gunyolásnak és szemtelen kíváncsiságnak volt mindenütt kitéve. Ugy volt, mintha minden városban eféle távirat előzte volna meg utjukban: „Nászutazó párosca! s mintha ez okot adott volna, hogy oly különösen megfigyeljék őket. Ilyen viszonyok között utaztak át több városban. Egy este, Cherbourg közelében Hortense így szól: „Azt hiszem, a mamának igaz volt!” — Lucien komor, haragos szemekkel nézte a vidéket. Egy kicsiny, ismeretlen, de gyönyörű vidékkel körülvett helység előtt a vonat hirtelen megállt s Lucien fölkiáltott:

— Itt kiszállunk, kedvesem, egy-kettő!
Hortense csodálkozott:
— Hiszen ezt az állomást nem vettük utitervbe!
— Utiterv! a mi a kalauz könyvben áll! Ime, mire használok, felelt Lucien és kidobta az ablakon.
— És podgyászunk?
— Vigye az ördög!

Mire mindketten kiszálltak, a vonat odébb robbant, hátrahagyva őket a kies erdős falucskában. Mely csend terült el a tájon, a bokrokban madárkák daloltak. Mintegy háromszáz lépésnyire egy fogadó állott, melyben nagy, fehérreemelt szobát béreltek maguknak. Itt nem alkalmatlankodtak a kíváncsi tekintetek, csupán az apró háziszárnyasok bámulták meg őket.

— Jegyünk meg nyolc napra érvényes — szölt Lucien — itt fogjuk tölteni e nyolc napot...
Mennyi gyönyörűséggel mult el az idő! Kora reggel a szabadban járkáltak, majd a sűrű erdőbe nyomultak, hova még a napsugár is alig batolt; majd ismét a patak mentén kószáltak. Hortense úgy ugrált, mint egy iskolakerülő kis leány, lehozta topánkáit és a vízben gázolt, míg Lucien utána iramodott és csókot lopott szabad vállaira. A pacirta esteli és a fülemile reggeli dala

Emlékalbum Barthal József igazgató-nak. A zombori takarékpénztár felügyelő-bizottsága, választmánya és tisztikara, mint már említettük, díszes albumot készített Barthal igazgató urnak, a takarékpénztár 25 éves jubileumának emlékére. Az albumot, mely a felügyelő-bizottság, választmány és a tisztikar arcképeit foglalja magában, mult vasárnap, a jubilaris közgyűlés alkalmával adták át az intézet igazgatójának. Sándor Béla főispán vezette a küldöttséget az igazgató lakására s itt nyújtotta a főispán meleg szavak kíséretében a szép albumot Barthal igazgatónak, ki meghatva mondott köszönetet a vele szemben oly tünnetőleg nyilvánult bizalomért és kitüntetésért. Az album Posner Károly Lajosnál készült világos sárga préselt disznóbőr fedéllel, s igen csinos emaille munkával díszítve.

Pályázat. A cs. és k. hadügyminiszterium két 200 frtos kiházasítási Gizella-alapítványra hirdet pályázatot. Pályázhatnak tényleges és nyugdíjazott katonák, akik menyasszony leányai és árva. Bővebbet a 23. hadkiegészítő parancsnokságnál Zomborban.

Halálozás. Az apa halála folytán mely gyászba borult Blumenthal családot ismét súlyos veszteség érte. Ez alkalommal a halál a köztisztletben álló család egyik fia tagját ragadta el. A család a következő gyászjelentést adta ki: Az anyai és tesvéri szív legmélyebb fájdalommal tudjuk rokonaink- és ismerőseinkkel szeretett jó fiam, illetve testvérünk és öcsénk Blumenthal Imrénének folyó hó 17-én d. e. 9 órákor életének 19. évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A felejtetlen halál földi maradványai folyó hó 18-án délután 4 órákor fognak a gyászházban (Széchenyi-körút 5. sz.) beszenteltetni és a Szt-Rokushoz címzett sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó 23-án délután fél 9 órákor fog a helybeli róm. kath. templomban a mindenhatónak bemutatattani. Zombor, 1894. február hó 17-én. Legyen nyugalma esendes, emléke áldott! Özv. Blumenthal Jánosné, anyja Blumenthal Dezső, Blumenthal Gusztáv, Blumenthal Károly, Blumenthal Miklós, Blumenthal Adorján, Blumenthal Tibor, testvérei. Blumenthal Lajos, Lippert Ferenc, Veszolovszky Péter, nagybátyjai. Veszolovszky Péterné szül. Blumenthal Rozália, özv. Stebler Lajosné szül. Blumenthal Franciska, Blumenthal Lajosné szül. Henel, nagynénjei.

Bankett. Apatinban folyó hó 17-én esti 8 órákor a polgári kaszinó helyiségeiben Declava Béla apatini új járásbíró tisztletére bankettet rendeztek, mely — levelezőnk tudósítása szerint — minden tekintetben kitünően sikerült.

Bájkör. Szabadkán a mult vasárnap egy jótékony célú bájkör alakult a város intelligens közönöségének lelkes támogatása mellett. Elnöknek Vermes Bélát választották meg. Miután több lap azt a hírt terjesztette el, hogy ezen kör alakulásának valami politikai célzata is lenne, most az arra illetékesek kijelentik, hogy a kör egyedül a jótékony cél szempontjából alakult s abszolúte nem kíván és nem fog a politikával foglalkozni.

Időjárás. Már-már azt kelle hinnünk, hogy az idén nagyon rövid télünk lesz. Ferőfenyes, tavaszi időnk volt jó két hétig. Elolvadt az a kis hó is, a Duna jege megindult s a kisebb vízek felszínéről egészen eltűnt a jég. De bezzeg öt nap óta megint alaposan megváltozott az idő! Erős, csipős hideg járja megint, úgy, hogy a busan félre tett korcsolyák előkerülnek ismét s megindul egy télen másodsor a téli élet. A felöltök is csakhamar eltűntek s helyettük meleg téli ruhába öltözve járnak-kelnek az emberek.

Selyemtenyészési felügyelői tanfolyam. A selyemtenyészési emlemlés céljából a bajai felügyelőség s napig tartó tanfolyamot nyitott, melyen az ország különböző városából kiszemelt 28 felügyelő nyel elméleti és gyakorlati oktatást. Az oktatást rendkívüli szorgalommal és odaadással Maximovits István felügyelő teljesíti.

Párbaj. A szabadkai kir. törvényszék f. hó 12-én Ferenczy Károly adai földműves iskolai segédtanárt és Lázár Lajos ugyancsak adai ügyvédjelöltet párbiallam miatt elítélte, még pedig mindkettőt 14—14 napi államfogházra. Ugy a vádlottak, mint a kir. ügyész az ítéletben megnyugodtak. Az ítélet tehát jogerős.

oly édesen hangzott nekik. Oh, mily szép mégis ez az élet!

A hetedik napon vizsgaltathatnak voltak, hogy oly gyorsan mult el az idő s hogy immár itt kell hagyni ezt a kedves helyet, melynek nevét se tudják s hol a mézesnapokat átélték, mézes hetekről — sajnos! — szó sem lehetett.

Párisban végre börtündjeikhez jutottak. Midőn Bérard apó utazásuk felől kérdésköszöködt, zavarba jöttek. A fentit Caen mellett látták, a vajtornyot Havreban és cherbourgi arzenálról Lucien csak annyit tudott, hogy ott nincsenek fák.

A szigorú Larivière asszony vállait vonva mormogott: — Ime látható, mennyi baszna van az embernek, ha gyereknépséget küld utazni, még az arzenált se látták... Előre Hortense, elég volt az ostobaságból! Mars az irodába!...

Csók-próba. *)

*Szép ajkad oly parányi,
Mig rátapad szemem,
Egy csók se férne rá tán,
Azon töprenkedem.*

*De ahogy nézem, nézem,
Ajkam vágytól eped,
És úgy szeretnék tenni
Egy kis próbát veled.*

*Oh, engedj lányka, s meglásd:
Ezermester vagyok,
Ajkadra, bár parányi,
Ezer csókot adok!*

Luby Sándor.

*) Mutatvány a szerző legközelebb megjelenő kötetéből.

Eljegyzés

mérnök lányát, M.

Róbert Ujvidéki sz.

Hamis ötv.

vagy ott el ne esz

utóbb Baján kerü

ötvenes. A napok

özv. F. A. néhoz

avatalára. A kos

fizette és özv. F.

a koszoruért senk

sikerült. A károsu

erélyesen nyomoza

Halálozás.

plébános folyó hó

A temetés nagy re

Államfog

dolguk lesz ezutan

idejűkben lombos

henni s így meg lez

hevétől. A sok pan

fogylok a börtön

az is közte volt, h

hívós Zug sem vol

szabad időt. A par

börtönigazgató lell

teni a politikai bí

delt helyiség tága

igazgató megkeres

gedjen át az állam

25 drb fenytől és 2

igazgató átiratát leg

Lóvásárok.

mából vármegyénk

időben fognak ilye

cins l. Zomborban

Uj-Verbászton márc

Rablóbanca

garázdálkodik Moh

ket, hanem egyse

fenyegedések mellet

bonát adjanak nek

mennek. A rendőrs

a dolog s most er

anyira rosszak a k

értesülünk — a kö

Hatan van

egyszerre Adáról

Adán a télen nagy

rendőrség azonban

keresett. Most azt

Legutóbb ugyanis

A nyom után indula

melynek vezére Sant

Névváltozta

ségű budapesti lak

engedélyvel „Zomb

Körözések.

szereket megurot

lami Bogács Lajos,

van vad alá helye

zombori születésű, 24

mát, beszél magyarul

cm. magas, testalka

barna, haja fekete,

kete, szeme sarga,

zöld haja, bal kez

zött már jogerősen

okirat hamisítás és

börtönre és 50 frt

még a tetejébe 9 havi

Mór a neve s szem

születésű, utolsó lak

magyar, beszél szer

magas, testalkata

ros, haja szeszény

szőke, szeme kék,

sárga. Öszbevegy

járásbírósgá pedig

nek hívják, lopás b

leírása a következő

magas, telt testalka

arca telt.

Talált szem

egy aranyba foglalt

donosa a rendőrkap

igazgató-
bizottsága,
ettik, díszes
a takaré-
Az albumot,
s a tisztikar
a jubileári
igazgatójának.
az igazgató
avak kisere-
ki meghatva
tetőleg nyil-
bum Posner
lt dísznőör-
zítve.

szterium két
árdet pályá-
zabbat a 23.

nyelgyászba
szteség érte.
álló család
következő
szív legmé-
erőseinkkel
Blumenthal
e. 9 órakor
történt gyá-
maradványai
gyászszobán
z-Rokushoz
zók nyugá-
dozat pedig
a helybeli
bemutattatni.
nyugalma
osné, anyja
Blumenthal
orján, Blun-
os, Lippert
szelovszky
ler Lajosné
ajosné szül.

esti 8 óra-
Bela apa-
eztek, mely
tekintetben

gy jótékony
önöségét és
es Bélat vá-
terjesztette
tikai célzata
hogy a kör-
s abszolúte
ozni.

k, hogy az
avaszi idők
a Duna jege
zen eltűnt a
megváltozott
gy, hogy a
s megindul
s csakhamar
zve járnak-

bi tanfo-
ból a bajai
ott, melyen
28 főtől
statást rend-
hóvits István

k f. hó 12-én
gédánárt és
et párvialal
a napi állam-
ész az itélet-

ép mégis ez

oltak, hogy
kell hagyni
ják s hol a
jnos! — szó

időn Bérard
A jüttek. A
havreban és
tudott, hogy

mormogott:
z embernek,
enált se lát-
agból! Mars

Sándor.

ötetéből.

Ejjegyzés. Szauter József ferenc-csatornai fő-
mérnök lányát, Melániát, eljegyezte Ujvidéken Profuma
Róbert Ujvidék szab. kir. város főleveltárnoka.

Hamis ötvenes. Aig mulik el nap, hogy itt
vagy ott el ne csipnének egy-egy hamis bankót. Leg-
utóbb Baján került a rendőrség kezei közé egy hamis
ötvenes. A napokban ugyanis egy ismeretlen elment
özv. F. A.-néhoz és koszorút rendelt Fischer Adolf
ravatalára. A koszorúért járó 6 frtot hamis ötvenessel
fizette és özv. F.-né csak akkor jött rá a csalásra, midőn
a koszorúért senki sem jelentkezett. Az utánszat igeu
sikerkült. A károsult panaszfeljelentése folytán a rendőrség
erélyesen nyomozza a furfangos csalót.

Halálozás. Armbruszt Péter, palánkai esperes-
plébános folyó hó 15-én áldozásra 48. évében elhunyt.
A temetés nagy részvét mellett folyt le.

Államfogyok kényelme. Ugyancsak jó
dolgu lesz ezután a szegedi államfogyoknak. Szabad
idejükből lombos fák hús árnyékában fognak megpi-
henni s így meg lesznek mentve a nyári meleg tikkasztó
hevétől. A sok panasz között ugyanis, a mit az állam-
fogyok a börtön ellen egészségi szempontból emeltek,
az is közte volt, hogy nyáron az udvarban egy kis
hűvös zug sem volt, a hol eltölthetnék azt a rövid kis
szabad időt. A panaszkodás, ugyilátszik, megindította
a börtönigazgató lelkét s komoly szándéka parkot létesí-
teni a politikai bűnösök és párbajozók pihenésére ren-
delt helyiség tágas udvarán. Hatzinger Sándor börtön-
igazgató megkereste a napokban Szeged tanácsát, en-
gedjen át az államfogyok udvarán való elültetés végett
25 drb fenyőt és 25 drb egyéb lombos fát. A börtön-
igazgató átiratát legközelebb tárgyalja a tanács.

Lövésárók. A tavaszi katonai lövésárók alkalmából
vármegyénk területén a következő helyeken és
időben fognak ilyen lövésárók tartatni: Ó-Becsén március
1., Zomborban március 3., Baján március 5-én és
Uj-Verbászon március 21-én.

Rablóbanda Moholon. Furfangos rablóbanda
garázdálkodik Moholon. Nem támadják meg az embere-
ket, hanem egyszerűen nyomtatványokkal különféle
fenyegetések mellett felszólítják őket, hogy pénzt és ga-
bonát adjanak nekik. Vannak aztán sokan, a kik lépre
mennek. A rendőrségnek azonban tudomására jutott már
a dolog s most erélyesen nyomoz. Különben Moholon
annyira rosszak a közbiztonsági állapotok, hogy — mint
értesültünk — a közég csendőrségért folyamodik.

Hatan vannak. Igen, hat embert kísértek be
egyszerre Adáról a zentai kir. járásbírósa börtönébe.
Adán a télen nagyon sürűn fordultak elő lopások. A
rendőrség azonban hasztalanul kutatott, hasztalanul
keresett. Most aztán végre fáradozásait siker koronázta.
Legutóbb ugyanis Nagypál Györgynél pulykát loptak.
A nyom után indulva, elfogtak egy hat tagu bandát, a
melynek vezére Samu Imre volt.

Névváltoztatás. Pertl Ferenc zombori illető-
ségű budapesti lakos vezetéknévét belügyminiszteri
engedéllyel „Zombori“-ra változtatta meg.

Körözések. A zombori kir. törvényszék egy-
szerre két megugrott bűnöst is körözött. Az egyik va-
lami Bogisics Lajos, a ki hatóság elleni erőszak miatt
van vád alá helyezve. Személyleírása a következő:
zombori születésű, 29 éves, róm. kath., anyanyelve dal-
mát, beszél magyarul s németül, nőtlen, pekségéd, 167
cm. magas, testalkata gyenge, arca hosszú, arcszíne
barna, haja fekete, homloka alacsony, szemöldöke fe-
kete, szeme sárga, orra hegyes, bajusza vékony, fekete,
 álla hegyes, bal kezén sebforradás. — A másik körö-
zött már jogerősen el van ítélve, és pedig család, magán-
okirat hamisítás és hamis tanúzásra bíras büntette miatt 2 évi
börtönre és 50 frt pénzbírságra, ezen felül hamis véd miatt
még a tetejébe 9 havi börtönre. Ennek a jeles urnak Schmidt
Mór a neve s személyleírása a következő: nagy-kanizsai
születésű, utolsó lakhelye Ujvidék, 60 éves, anyanyelve
magyar, beszél szerbül s németül, ír., ír olvas, 170 cm.
magas, testalkata erős, arca hosszús, arcszíne barna pi-
ros, haja gesztenyeszín, homloka magas, szemöldöke
szőke, szeme kék, orra nagy, fogai hiányosak, bajusza
sárga, őszbevegyült, gépügynök. — Az ő becseli kir.
járásbírósa pedig egy nót körözött. Gombos Erzsébet-
nek hívják, lopás büntetével van vádolva s személy-
leírása a következő: született Zentán, 33 éves, közép
magas, telt testalkatu, haja, arca s szemöldöke barna,
arca telt.

Talált szemüveg. Tegnapelőtt a városban
egy aranyba foglalt szemüveg találatot; jogos tulaj-
donosa a rendőrkapitányságnál átveheti.

Művészet és irodalom.

**„Adatok a zombori takarékpénztár 25
éves történetéhez.”** Lapunk szerkesztője, dr. Ba-
loghy Ernő, mint a zombori takarékpénztár titkára, a
fenti cím alatt megírta a zombori takarékpénztár 25
éves történetét. A mű az igazgatóság megbízásából a
takarékpénztár 25 éves fennállásának emlékére készült.
Szerző a bevezetés után négy fejezetben állítja elénk
azt a nagyfontosságú működést s azt a ritka szép si-
kért, melyet a takarékpénztár 25 év alatt kifejtett, illetve
elért. A mű, mely 88 oldalra terjed, igen szép kiállítás-
ban Bittermann Nándor könyvnyomdájában jelent meg.

Álmok az üdvörlől. Ily cím alatt adom ki
újabb költeményeim, miután néhány év előtt „Tünő
percek“ címmel megjelent első kötetemet a közönség
és a kritika kedvezően fogadta. E kötetem nagyobbára
szerelmi dalokat fog tartalmazni, de lesznek benne ha-
zafias és más tárgyú költemények is, valamint fordítá-
sok. Költeményeim alaphangjára nézve a következőket
jegyzem meg: Szenvedtem szerelmi bánatot és egyéb
sorscsapást. Az életküzdelemben sokszor fáj a fejem,
még többször a szívem. De azért nem látom a világot
mindig feketének, nem mondom, hogy minden ember
gonosz és minden leány kacér és csalfa. Szóval nem
vesztettem el még bizalmamat az embereken és az —
előfizetőkben. — Előfizetési ár fűzött példányért 1 frt,
előfizetőkben. — Előfizetési ár fűzött példányért 2 frt;
gyűjtőknek 6 előfizetőért egy
diszpéndányért 10 előfizetőért egy diszpéndány jár. Az
előfizetési pénzek legkésőbb február hó 28-ig külden-
dők szerző lakására (IV., Ujvilág-utca 21. szám) vagy
a „Pesti Hírlap“ szerkesztőségébe (Nádor-utca 7.) A
könyv, melyhez szép címképet egyik legtehetségesebb
fiatal festőnk, Kézdi Kovács László rajzolt, fényes ki-
állításban március elején jelenik meg s az előfizetőknek
azonnal szétküldetik. Budapest, 1894. január 29-én.
Luby Sándor, a „Pesti Hírlap“ belmunkatársa.

A „Vasárnapi Ujság“ február 18-iki száma
18 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Bill-
roth Tivadar“. (Arcképpel.) — Költemények: „Szeret-
tem“. Móra Istvántól. — „Lajtantuli népdalok“. Fordí-
totta Róna Béla. — „A nagy ellenség“. Elbeszélés. Irta
Jókai Mór. — „Ferencz Ferdinánd főherceg földközűli
utja“. Irta a „Vasárnapi Ujság“ részére egy tengerész-
tiszt az „Erzsébeti“ hajó fedelzetén. (Képpel, eredeti
japáni fénykép után.) — „Tigrisvadászat Indiában.“
(Képpel.) — „Az ájókák“. (Képpel.) — „Háboru a
tengeri nyulak ellen“. — „Az ujgiörös“. — „Páva a
varjuval“. Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. (Kinnach
László rajzaival.) — „A sátorosok veszedelme“. (Képpel.)
Szívós Bélatól. — „A Fehér Kereszt Egyesület ünne-
pélye“. (Képpel.) — „A Kisfaludy-társaság közlése“.
— „Bülow János“. (Arcképpel.) — „Párisi divatlevél“.
(Divatképpel.) — Irodalom és művészet. Közintézetek
és egyetek. Sakkjáték. Keptalányok stb. rendes rovatok.
— A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2
frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megren-
delhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest,
egyetem-utca 4. sz.).

Színház.

Válás után.

Csütörtök, február 15.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson és Marx. A
szép számu közönség jól mulatott az ismert bobózat
vigjáték egyes jelenetein. A szereplők majdnem kivétel
nélkül gondal alakítottak. Különösen ifj. Polgár Károly
(Duval Henri, zeneszerző) átgondolt és élesen kidombor-
ított alakítást mutatott be, magához ragadva ezzel az
est diadóját. Mellette Veber Ferike (Gabrielle) aratott
teljes sikert. Úgyes játékát több ízben élénk meg-
taposták. Benkő Jolán Bonivardnét ábrázolta elég találó
vonásokkal. Nyitrai (Bourganef) szerepében szépen be-
letalálta magát. Morvay (Champeaux) és Kishonti (Cor-
billion) többé-kevésbé passzivek voltak.

Királyfogás.

Szombat, február 17.

Kont ezen fülbemászó operettejét, melynek minden
egyed dallamát utánuk dudoljuk a szereplőkkel, nagyobb
közönséget is megérdemlő előadásban élveztük. Termé-
szetes, hogy a főherceg ismét Iványi Mariskáé, ki napról-
napra jobban behelgelte magát szeretetünkbe, kedves játé-
kával nemcsak nyílt színen, hanem a színpadra lépésével
már tapsot provokál a közönség részéről. Meg kell em-
lékeztünk Serfőzy Jenny sikeréről, kit tüntető tapsal
jutalmaztak meg. Hegedűs és Nyitrai kupléikkal értek
el hatást, különösen ketővel, melyek egyike a szent-
háromságtéri kétféjű sast ajánlja a közönség figyelmébe,
fűszereze kuplóját „reverzalissal“ és „dinamittal“, mint
a kor uralkodó eszméivel, a másik a zombori köztalál-
gással és trotoirjával foglalkozott.

Paraszt trompf.

Vasárnap, február 18.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Gabányi Árpád.
A legújabb népszínmű irodalom receptje szerint készült
darab. Van benne egy kis adag a büntetőtörvénykönyv
szakaszába ütköző cselekményből, néhány szép nóta,
lakodalmas menet és tánc. Annyira ismert dolgok ezek,
hogy magáról a darabról nem kell kritikát írunk. A
szereplők játéka azonban kifogástalan volt. Különösen
Morvay tett ki magáért Szűcske Marci a „nagy macher“
szerepében. K. Iványi Mariska (Senki Rózi) jókedvvel
játszott és dalait szépen énekelte. Havasi Szidi (özv.
Péteri Gergelyné) erőteljes szavalatával tűnt ki, a nyílt
színen tapsokat aratva. A többi közreműködők is elis-
merést érdemelnek a gyors összejátekért; csak ez tette
a darabot élvezhetővé. Közönség kévess.

Heti műsor: Hétfőn Polgár Sándor a szegedi
színház operette bouffé komikusá vendégfelléptével:
„Nagyapó“, kedden „Cigánybáró“, Szerdán „Üdvöske“
kerül színpadra. Csütörtökön „47-ik cikk“. Szombaton „Mon-
godin ur felesége“, itt először. Vasárnap „Rebeka“,
itt először.

„AZ ÉN VILÁGOM.“

(Versek. Irta: Trancsény Károly. Zombor, Bittermann Nándor könyv-
és könyvnyomdájából. 1893.)

Egy kötet vers fekszik előttem, melyet a t. szer-
kesztő ur azzal a megbizással adott át, hogy kritikát
írjak róla. Mondhatom őszintén, hogy ennek a megbizás-
nak nem a legszívesebben teszek eleget. Nagyon szere-
tem a költőket. Magam is olyan idealista-féle ember
vagyok, aki nem tud a reális élet rideg paragrafusaihoz
alkalmazkodni, hanem inkább hódol a szív érzelmeinek.
Innen datálódik a költők iránti előszeretetem. Verseket
nem írok, de annál szívesebben olvasom el másnak köl-
teményeit s ha felfedezek egy-egy versben valamilyen
rokon érzelmet, szívvel-lelékkel együtt tudok búslulni
vagy örülni azzal a poétával. Es egy-egy jó versért
jónak találom husz rossz verset.

Hanem hát most, amikor a szerkesztő ur annyira
a lelkemre kötötte, hogy minden ízében igazságos kri-
tikát írjak, megpróbálok kivétközni elfogultságomból.

Manapság úgy vagyunk a versekkel, hogy azt sem
tudjuk hol teremnek? Ki írja őket? Annyi a hivatott
és nem hivatott poéta, hogy se szeri, se száma. Itt is
jelenik meg egy kötet, ott is, és mindegyiknek szerzője
részét kér magának a halhatatlanságból. Ez a halhatatlan-
ság azonban csak keveseknek jut osztályrészül. Mert
szoros különbséget kell tennünk a poéták között. Van-
nak költők és vannak dillettáns poéták. Amazoké a
halhatatlanság, emezeké pedig rendszerint nem más, mint
a közönségnek pillanatnyi elismerése szép és magasztos
törekvésükért.

Szerző bizonyára maga is rossz néven venné, ha
a halhatatlanság, a nagyok közé soroznám ezen kötet
alappján. Van nálánál széles e hazában sok jobb költő
is, de viszont még több rosszabb is. E mellett azonban
előre is konstátálom, hogy ez a kötet bizvást tekinthető
olyan alapnak, amelyen a hivatott költő munkás-
ságát megkezdi. Szerzőt tehát épenséggel nem sorozom
a nem hivatott költők közé sem, annyiféle megnyilat-
kozását látom kötetében annak az isteni szikrának.

„Az én világom“, általánosságban jellemezve, kissé
pesszimiztikus, ideálisan szerelmes világ.

Szerző is úgy van az étellel, mint legtöbb más
költő. A sors csapásai őt sem kerültk el; sok kint és
keservet kellett megérnie, de azért vigaszt talál mindig
a dalban:

A dalvilág az én világom...
Mit megvon tőlem a való,
Azt benne mind, mind föltalalom.
S ez oly édes, vigasztaló.

Dalolva metsző fájdalomba:
Enyhül a kín, gyógyul a seb;
Kevés öröm is — eldalolva
Lesz tiszteres és édesebb.

A bevezető versben énekel így a szerző. Nem is
annyira pesszimiztikus, mint inkább elegikus hang ez,
amelyet a kötet további folyamán igen sokszor felleltünk.
Es ezen fájdalmas haugnak legtöbbször a boldogtalan
szerelem a motívuma. Ez keseríti a költő lelkét, ez
fakaszt lautja hurjaiból síró hangokat. Csak néha fogja
el olyan világfájdalom-féle keserűség. A „Tavasszal“ c.
versben igen megkapó színekben eseteli boldogtalanságát:

Mint csillog a harmat a zsenge fűszálon!
Benn' fűrdik a nap ragyogó sugara,
Mosolygva nyílik sok ezernyi virág, s fűnn
Megzendül a szárnyasok égi kara.

Bármerre tekintek, öröm mosolygó rám,
Csak én vagyok oly szomorú egyedül...

De azért megnyugszik s így fejezi be keserűségét:

Föl, föl, szívem! — el te sötét, te ölé bú! —
Légy vig, hisz' a föld örömmünnepe ül!

Ugyanez a hang szólal meg a „Sötét felhő“ című
versben:

Sötét felhő nehezedik az égre;
Kebelemben mintha bánat-tűz égne,
Föl-följajdul keservében,
Az után ellágyul:
Könybe olvad bűbánata
Csöndesen aláhull.

Sötét bánat nehezedett szívemre;
Keblem sajog: emészto tűz ég benne.
Föl-följajdul nagy keservem,
De nem fakaszt könyet...
— A ki sírhat, annak még a
Bánata is könnyebb...

Vagy milyen szépen szól a költő a „Megtérés“
címűben, amidőn bánatról beszél, mint régi és állandó
barátjáról:

Bölesómet már te ringattad,
Te vigyáztad gyöngye léptem, —
Írányoztál óva, intve,
Hogyha céloom nem tekintve
Eltem újtán félre léptem.

Bölesómet is te ringattad,
Te fogd le majd szempillámat...
Hűtleo öröm elfeledve —
Hadd borulok kebeledre,
Hű barátom: — kedves bánat!

Ezen és még más hasonló versekben tehát a költő
fájdalomról, csalódásról zeng mindig könnyed technikával
és ritka közvetlenséggel. Ezek mellett igen sok olyan
vers van a kötetben, amelyekben szintén a költő lelké-
nek igaz és őszinte fájdalma a motívum, de ezt a fájdalmat
már a szerelem okozza.

Azt mondtam, hogy „Az én világom“ ideális, sze-
relmes világ. Igen, szerzőnek lantjából legtöbbször a
szerelem csai ki kedvesebb-nél-kevesebb dalokat. Nem
választva külön a boldogságról és boldogtalanságról
szólókat, mutatól álljon im itt egy-két vers. Pl. nagyon
szép a „Csitítom a szívem“ című:

Csitítom a szívem,
Mint a kis gyermeket,
A ki félig álmos,
A ki félig beteg.

Alugy, alugy szépen!
Mi a bajod, hol fáj?
Látod: milyen széles,
Vigyázatlan voltál!

Reggelre meggyógyulsz, —
Alugy, alugy szépen!...
— Mikor virrad föl már
Az a reggel nekem!

Méltán sorakozik e mellé az „Imádságom“ című:

Édes jó Istenem,
Halld meg imádságom:
Egy kis lány mindennem
Itt e nagy világon.

Nem tudom: mi érte?
Nagy beteg szegényke:
Könyörgök im érte
Kezem összetéve:

Éltesz életet,
Szívünk együtt dobban,
Oly nagyon szeretem, —
Ne szeresd te jobban!

Istenem, Istenem!
Mi lesz én belőlem?
Egyetlen mindenem
Ha elveszed tőlem...

Oly nagy a szükséged
Angyalra az égben,
Hogy ezt a szépséget
Választád ki épen?

Jóságos neveddel
Ég s föld tele vannak:
Ne vedd el, ne vedd el
Angyalom angyalnak!

Hadd legyen hiánya
Karodnak az égben!
Lelkem kis leánya
Maradjon meg nekem.

E kis lány mindenem
Itt a nagy világon:
Gyógyítsd meg Istenem,
Halld meg imádságom!

HIRDETÉSEK.

Maga a gondolat nem új ugyan, de szerző olyan melegséggel és őszinte hangon adja elő, hogy tekintve az új formát, bárki is büszkén magáénak vallhatná.

Oly szép nekem ez az élet,
Olyan kedves, drága!
Bár idáig alig-alig
Nyílt egy-két virága.

Hütlenségről keveset beszél a költő. Ugy látszik, hogy szerelmében csak időlegesen csalódott. A sok szerelmi versnek, melyben fájdalma jut kifejezésre, legnagyobb része azért íródott, mert ideálja beteg szerző félti az életét, mely az ő élete is. Ilyen a fenti „Imádságom” című is.

A sok szerelmi vers többé-kevésbé mind megállja a helyét. Nagyon kedvesek a napfoltok és az apró dalok. De van szerzőnek egy nagy hibája. Ideálja iránti tisztelete, határtalan szerelme helyely-közzel rajongássá változik át, ami az olvasó közönség ízlésére rossz befolyást gyakorol. Szerző ideálja szerelméért még az istenkáromlástól sem riad vissza, a midőn azt mondja, hogy ha Isten nem gyógyítja meg ideálját, hát nem is Isten. Ilyen visszataszító ez a verszak is:

Miként Jézus, — szólj e vésznek;
S vad csatái elenyésznek, —
Lecsöndeslül szívem, hidd el...
Erősíts meg erőm hittel!

Csak a jó ízlés szenved az által, hogy szerző kedvesét Jézussal hasonlítja össze.

Ez a hiba azonban megbocsátható annál is inkább, mivel keveset találkoztunk vele.

A sok szerelmi versen kívül a kötet elején vannak népies dalok, a végén pedig vegyesek, utóbbiak között igen jó fordított dolgok. Ezekről is csak azt mondhatom, amit eddig mondtam. Legnagyobb részük igen ügyes. Pl. a népies dalok közül hogy csak egyet említsék, olvassuk el a „Fogtam egy...” kezdetűt:

Fogtam egy szép aranyos kis cinegét,
De örömet hallgatom az énekét!
Azt dalolja e kis madár szüntelen:
Milyen édes boldogság a —
Milyen fényes menyország a szerelem!

Itt a földön nagyobb öröm mi lehet?
Kebeledre lehajtom a fejemet,
Belenézek szép szemembe angyalom,
S kis cinege dalolását,
Pici szived dobogását hallgatom.

És ezek után szükségtelenek tartok minden további megjegyzést. Elmondtam a magam véleményét s igazolására ideztem bőségesen. Trencsényi Károly olyan költő, aki méltán figyelmet érdemel. Van neki igen ügyes technikája, költői lelke, meleg és őszinte érzésű szíve s elég tág gondolköre.

Aki elolvassa a kötetet, az még sokszor elvezetett fogja a kezébe venni, aki nem olvassa el, az pedig sok nagyon szép vers élvezetétől fosztja meg magát.

Placentinus.

Közzgazdaság.

Magyarország szőlőtermelése. Az országos statisztikai hivatal legújabb adatai szerint a szőlőtermelés néhány év óta hazánkban csökkent; még 1885-ben 435,710 hektár szőlőterület volt a magyar korona országában, s a termés is 5,422,675 hektoliter tett, 1892-ben azonban 305,636 hektáron csak 983,378 hektoliter bor termett, 1889. óta bányatöltés a bortermelés mintegy 4-2 millió hektoliterrel. Termelt: Magyarország és Horvát-Szlavonországban 1892-ben 5,139,979, 1890-ben 3,776,812, 1891-ben 1,451,244, 1892-ben 983,378 hektoliter bor. Horvát és Szlavonországban 1889-ben 617,729, 1890-ben 333,085, 1891-ben 250,628, 1892-ben 186,818 hektoliter bor. — Bizony ezek a statisztikai számok nagyon szomorú színben tüntetik fel a filloxerának káros pusztításait.

Szerkesztői üzenetek.

Árva fia. Bár kissé ismerős hangon van írva („Megfagyott gyermek”), mindazonáltal a közölkés mértékét megüti. Így tehát, mielőtt a sor reá kerül, hozni fogjuk. A 10 krt azonban a tegnapi postával visszaküldöttük; reméljük nem veszi rossz néven s meg fogja engedni, hogy tiszteletből küldjünk egy lappeldányt. Szives munkásságát a jövőre is kérve, fogadjuk köszönetünket.

NYILTTÉR.)

Fogadják mindazok őszinte köszönetemet, a kik kedves feljethetetlen férjem s édes Imre fiam halála alkalmával mély fájdalmamat részvétükkel enyhítették.

Özv. Blumenthal Jánosné.

* Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Naptár. Február.

Table with 4 columns: Havi és heti nap, Katholikus naptár, Protestáns naptár, Görög-orszag naptár. Rows include dates from 20 Kedd to 23 Pént.

Felelős szerkesztő: Dr. BALOGHY ERNŐ, köz- és váltó-ügyvéd. Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

Felhívás.

A rác-militicsi „I-ső segélyegylet mint szövetkezett” alulírott igazgatósága részéről felhívattak mindazok, kik ezen egylet irányában bármiféle követelési joggal bírnak, hogy ezen jogukat jelen felhívásnak a Bácska című lapban megjelenésétől számított hat hó alatt annál bizonyosabban érvényesítsék, mert később beadott igények figyelembe vételni nem fognak.

Rác-Militics, 1894. évi február hó 15-én. LEMLI ANTAL, igazgató.

Eszenciákat

Kiváló eredményért kezeskedek Árlapot bérmentve küldök. Pollák Károly Fülöp, eszenciák-különlegességek gyára PRÁGA. 50-28. Megbízható ügynökök kerestetnek.

163. szám 1894.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva község előjárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy ezen község rendőrségi létszámánál havi utólagos részletekben fizetendő évi 240 frttal javadalmazott gyalogrendőri állás megtűresedett.

Felhívattak tehát mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a községi rendőrség szervezéséről alkotott szabályrendelet 7-ik szakasza értelmében kérvényeket alulírt előjáróságnál folyó évi február hó 3-ik napjának délután 5 órájáig benyújtani annál inkább el ne mulasszák, mivel az elkésztett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott rendőr rubázátát sajátjából köteles beszerezni.

A választás napja utólag fog kitűzteni; s a pályázókkal személyes megjelenésük alkalmával, esetleg írásban közöltetik.

Kelt Tiszakálmánfalván, 1894. évi február hó 12-én. Weninger Mihály, közs. jegyző. 3-2 Dosztán István, közs. bíró.

761. sz. 1894.

HIRDETMÉNY.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött gyepteristeri állásra ezenel pályázat hirdetettik.

Ezen évi 260 frt fizetés és egyéb mellékjövdelemmel összekötött állásra a kellőleg felszerelt folyamodványok folyó évi február hó 26-áig alulírott előjáróságnál nyújtandók be, a hol az egyéb feltételek is meg tudhatók. Ó-Becsén, 1894. évi február 11-én.

2-1 Az előjáróság.

435. sz. tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sztanisitsi takarékpénztár végrehajtónak Komnenov Száva végrehajtást szenvedő elleni 520 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Sztanisitson fekvő, a sztanisitsi 2066. sz. tjkben foglalt Komnenov Száva nevén álló A. I. 1-8. sorsz. a 1/8 telek földre az újabb árverést 941 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi március hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Sztanisits község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Zomborban, 1894. évi január hó 22-én. A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter, kir. trvszéki bíró.

230. szám 1894.

Pályázati hirdetmény.

Titel községénél megürrült községi epreskertészi állásra ezenel pályázat hirdettetik. Felhívattak a pályázni óhajtók, hogy a kertészi szak-képzettséget igazoló kérvényeiket f. évi március 15-éig alulírt előjáróságnál nyujtsák be.

A kertészi állás következő javadalmazással van egybekötve: 1. Évi készpénzbeli fizetés 240 frt. 2. Szabad lakás a községi espreskertben. Titel, 1894. évi február hó 15-én.

Vracsarits Glisó, jegyző. 3-2 Rác, bíró.

Árlejtési hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ur 1894. évi február hó 8-án 50996/1893. számú rendeletével az újvidéki állami polgári leányiskola számára építendő épület tervét és költségvetését a kivitel alapjául elfogadván, a munkálatok foganatosítását 41,029 frt 59 kr erejéig engedélyezte.

A fentemlített építési munkák foganatosításának biztosítása céljából az 1894. évi március hó 3-ik napjának délelőtti 10 órájára Bács-Bodrogh vármegye kir. tanfelügyelőség hivatali helyiségében (vármegyeház II. emelet) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhívattak, hogy a fentebbi munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap reggeli 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Zomborban a kir. tanfelügyelői hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1894. évi február hó 13-án. CZIRFUSZ FERENC, kir. tanácsos, tanfelügyelő.

3-2

Végzett szőlőkezelő.

Szőlőmívelést, borkezelést, gyümölcs-, konyha- és virágkertészetet, nemkülönbén a szőlő fás- és zöldajtását, új szőlők telepítését tökéletesen értem. — Harminc hold szőlőt ojtványokkal ujja telepítettem. 28 éves, nős, a legjobb bizonyítványaim vannak; szerény díjazás mellett állást keresek.

Zombor, bajai-ut, Zsvivanovits-féle kert. Molnár József.

3-3

452. sz. kig. 1894.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járáshoz tartozó Nádaly községben üresedésben levő községi orvosi állásra ezenel pályázatot nyitok.

A községi orvosnak javadalma: 600 frt készpénz. A látogatási díjak utólagosan szerződőleg fognak a községgel megállapítani. Halottkémleli díj 20 kr.

Pályázni kívánók felhívattak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §, illetve 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ban előírt képességüket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi március hó 8-ig annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetem.

Zsablyán, 1894. évi február hó 8-án. Mihailovits, főszolgabíró.

3-2

2. szám. tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schreier Herman végrehajtónak Szluka Márton végrehajtást szenvedő elleni 3000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíróóság) területén lévő, Pivnica községében fekvő, a pivnicai 1232. sz. tjkben A. I. (592-593.) r. sz. 299. ö i szám alatt foglalt s Szluka Márton nevén álló ingatlanra 570 frt utóajánlati összegben ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi március hó 17-ik napján délután 3 órakor Pivnica község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 53 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Hódásghon, 1894. évi január hó 15-én.

A hódásghai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

ELŐFIZETÉS. Egész évre... Fel évre... Negyed évre... A lap szellemi... illető küldem... szerkesztőnek... a laptulajdonos... dandó.

Egyes szám ára 10

Eszmény é

Nagyon furcsa országban. A parlament úgy, hogy élesebb... Itt ül kényelm... arcával a bourgeoi... számában, Wemker... és az örök adminis... borzasztó, paragraf... Szilágyi Dezső. Vcl... által környezve, egy... majdnem ifjú férf... Cleopatrát, hangja...

A három test... föld kerékiségén a... állista. És a karcsu... oly éktelen lármát... imént rajtuk és nem... javaslaton követte... darabonkint való far... Igen, Apponyi Alb... nemzeti aspirációk... és elég messze nem... elvűségben bátran... korlátot, hogy Magy... elvű állam legyen... Albert gróf politika... maszkusba érkezve... hogy ő rá nézve nem... doktrina eszményképe... keresztülvihető, kény... lenséget nem okozhat... és körül rajongott ve... anyakönyvvezetők... hozza fel, hogy a... epigonok, a kik ügyi... állameszmének, meg... kiveszik kezükből a... könyvek vezetése és... lelke felett.

De az Istenért... röptü szellem, ez az... ez a hatalmas rhet... politikai ellenfelei... talentumnak, hazafias... ideális ember? Tán k... nemzet lelkét, szívét... az államellenes pópa... kezében? Ha a köt...

A „BÁCS

Bérelkosorús... Halban eserg... Partján egy... Képe sápadt, sz...

Hajam kászát... Cipéséim képe... A merre nézek... Nincs, a képe...

Sőhajta ül le... Elalszik az ár... Arca kipirul, a... Vile együtt el...

Meglassal a sz... Csendesen eső... A csalogányok... Eléműlt hibá...

A fűz, melynek... Csak lassan ing... „Angán, angán... És a fűz nyol...